

Пані Метелиця

Брати Грімм

Було в однієї вдови дві дочки: одна була вродлива й працювита, а друга дочка – ледача. Але мати більше любила ледачу, бо вона була її рідна дочка, а тій іншій доводилося виконувати всяку роботу і бути в домі золушкою.

Бідна дівчина мусила щодня сидіти на вулиці біля колодязя і прясти пряжу, та так багато, що від роботи в неї кров виступала на пальцях.

І от сталося одного разу, що все веретено залилося кров'ю. Тоді дівчина на-хилилася до колодязя, щоб обмити веретено, але воно висковзнуло в неї з рук і впало у воду. Вона заплакала, побігла до мачухи й розповіла їй про своє горе.

Стала мачуха її сильно лаяти і була такою жорстокою, що сказала:

– Якщо ти веретено впустила, то зумій його і назад дістати.

Повернулася дівчина до колодязя і не знала, що їй тепер і робити; стрибнула вона з переляку в колодязь, щоб дістати веретено. Дівчина втратила свідомість, але коли вона знову опам'яталася, то побачила, що

перебуває на чудовій луці, і світить над нею сонце, і ростуть на луці тисячі різних квітів. Вона пішла луками далі й прийшла до печі, і було в ній повно-повнісінько хліба, який кричав:

– Ах, витягни мене, витягни, а не то я згорю,
– я давно вже спікся!

Тоді вона підійшла й витягла лопатою усі хлібини одна за одною.

Пішла далі і прийшла до дерева, і було на ньому повно-повнісінько яблук, і сказало їй дерево:

– Ах, обтрус мене, обтрус, мої яблука давно вже достигли!

Вона почала трусити дерево, і посипалися, наче дощ, яблука на землю, і трусила яблуню доти, поки не залишилося на ній жодного яблука. Склала дівчина яблука на купу і пішла далі.

Нарешті прийшла вона до маленької хатинки, з якої виглядала у віконце старуха, і були у тої такі великі зуби, що стало дівчині страшно, і вона хотіла було втекти.

Але стара крикнула їй услід:

– Мила дитинко, ти чого боїшся? Залишайся в мене. Якщо ти будеш як слід виконувати в домівці всяку роботу, тобі буде добре. Тільки дивися стели якнайкраще мою постіль і старанно збивай перину, щоб пір'я злітало вгору, і почне тоді в усьому світі йти сніг, бо я – пані Метелиця.

Оскільки старуха повелася з нею ласкаво, то на серці в дівчини стало легше, і вона погодилася залишитися і вступити до пані Метелиці на службу. Вона старалася в усьому догоджати старій і кожного разу так сильно збивала перину, що пір'я злітало навкруги, ніби сніжинки, і тому дівчині жилося добре, і вона ніколи не чула від старої поганого слова, а вареного й смаженого щодня було вволю.

Так прожила вона деякий час у пані Метелиці, та раптом засумувала і спочатку сама не знала, чого їй не вистачає; але, нарешті, зрозуміла, що тужить по рідній домівці, і хоч їй було тут у тисячу разів краще, ніж там, усе-таки вона рвалася додому. Кінець кінцем дівчина сказала старусі:

– Я знудьгувалася за рідною домівкою; як би тут унизу під землею не було добре, але далі

залишатися не можу, мені хочеться повернутися нагору – до своїх.

Пані Метелиця сказала:

– Мені подобається, що тебе тягне додому, і тому що ти мені вірно служила, то я хочу сама тебе провести нагору. – Вона взяла її за руку і привела до великих воріт.

Піднялися ті ворота, і коли дівчина опинилася під ними, раптом пішов сильний золотий дощ, і все золото залишилося на ній, так що вона повністю була вкрита золотом.

– Це тобі за те, що ти так старанно працювала, – сказала пані Метелиця і повернула їй також і веретено, що впало в колодязь. Ось закрилися за нею ворота, і опинилася дівчина знову вгорі, на землі, і зовсім недалеко від дому своєї мачухи. І тільки вона зайшла в двір, заспівав півень, що якраз сидів на колодязі:

– *Ку-ку-рі-ку-у!*

Наша дівчина золота тут як ту-ут!

І ввійшла вона прямо в дім до мачухи; і тому що була вона вся золотом укрита, її прийняли і мачуха і зведена сестра ласкаво.

Розповіла дівчина все, що з нею трапилось.
Як почула мачуха про те, як досягла вона
такого великого багатства, захотілося їй
здобути такого ж щастя і для своєї
потворної, ледачої дочки.

І вона посадила її біля колодязя прясти
пряжу; а щоб веретено було в неї теж у
крові, дівчина поколола собі пальці,
сунувши руку в густий терник, потім кинула
веретено в колодязь, а сама вона стрибнула
слідом за ним.

Потрапила вона, як і її сестра, на чудові
луки і пішла тією ж стежинкою далі.
Підійшла до печі, а хліб знову як закричить:

– Ах, витягни мене, витягни, а то я згорю, –
я давно вже спікся!

Але ледарка на це відповіла:

– Та що мені за охота бруднитися! – і пішла
далі.

Підійшла вона незабаром до яблуні, і
заговорила яблуня:

– Ах, обтрус мене, обтрус, мої яблука
давно вже достигли!

Відповіла ледарка яблуні:

– Ще чого захотіла, адже якесь яблуко може мені впасти на голову! – і рушила далі.

Коли підійшла до домівки пані Метелиці, не було в неї ніякого страху, – адже вона чула про її великі зуби, – і відразу ж найнялася до неї робітницею. Першого дня вона була старанна і слухалася пані Метелиці, коли та їй що доручала, – вона все думала про золото, яке їй подарують. Але наступного дня стала вона трохи лінуватися, а на третій і того більше, а потім і зовсім не захотіла вставати рано-вранці. Вже не стелила пані Метелиці постіль як слід і не збивала їй перини так, щоб пір'я злітало вгору. Це, нарешті, пані Метелиці набридло, і вона відмовила їй у роботі. Ледарка дуже з цього зраділа, думаючи, що вже тепер і посиплеться золотий дощ.

Пані Метелиця повела її теж до воріт, але коли вона стояла під ними, то замість золота перекинувся на неї повний казан смоли.

– Це тобі нагорода за твою роботу, – сказала пані Метелиця і замкнула за нею ворота.

Повернулася ледациця додому вся в смолі, і як побачив її півень, що сидів на колодязі, так і заспівав:

– Ку-ку-рі-ку-у!

Наша дівчина-бруднуля тут як ту-ут!

А смола на ній так на все життя й
залишилася, і не змити її було до самої
смерті.